

Obsah

Úvodem 16

Slovo primátora 19

Pravěk a raný středověk *Milan Metlička* 21

Úvod 22

Paleolit (starší doba kamenná) 24

Mezolit (střední doba kamenná) 25

Neolit (mladší doba kamenná) 27

Eneolit (pozdní doba kamenná) 37

Doba bronzová 40

Doba halštatská (starší doba železná) 52

Doba laténská (mladší doba železná) 61

Doba římská 64

Doba stěhování národů 66

Raný středověk (do 10. století) 66

Stará Plzeň v raném středověku *Karel Nováček* 73

Vývoj názorů na raně středověké osídlení Plzeňska 74

Stará Plzeň v historickém a archeologickém výzkumu 75

Počátky Staré Plzně v kontaktním prostoru mezi Čechami a říší 78

Stará Plzeň jako centrum hradebního obvodu (10.–13. století) 82

Přírodní a sídelně-geografický kontext Staré Plzně 85

Základní prostorové uspořádání hradu 88

Centrální část hradu 90

Západní předhradí 92

Východní předhradí 97

Nejbližší zázemí hradu ve střední a mladší době hradištní (9.–12. století) 97

Transformace Staré Plzně ve 13. století *Radek Široký, Karel Nováček* 101

Proměna přemyslovského hradu 102

Okolnosti vzniku města ve Staré Plzni 103

Pravobřežní část aglomerace ve 13. století 107

Topografie města na levobřeží 109

Sídelní enkláva u kostela sv. Blažeje 117

Hrad a město Stará Plzeň ve 14. století 118

Počátky Nové Plzně a její vývoj do husitství

Karel Nováček, Jiří Stočes, Radek Široký, Marie Malivánková Wasková 123

Prameny a vývoj poznání 124

Nová Plzeň – okolnosti a doba translace	126		
Dějiště: předlokační krajina a sídelní situace na soutoku řek			128
Hospodářský region Nové Plzně	133		
Vývoj městské správy a soudnictví	136		
Městské příjmy a výdaje	141		
Urbanismus Nové Plzně – ideál a realita		143	
Veřejné plochy – náměstí a ulice	146		
Městské opevnění	149		
Měšťanské parcely a domy	154		
Předměstí	164		
Etnická a sociální struktura	166		
Sociální topografie města	172		
Církevní instituce a jejich stavby	173		
Městské školství a vzdělanost	178		
<hr/>			
Doba husitských válek (1419–1436)	<i>Vladimír Bystrický</i>		187
<hr/>			
Nastupující krize (před 1411)	188		
Hledání východisek (1411–1419)	191		
Plzeň městem „Slunce“ (1419–1420)	193		
První boje a utkávaní se s Žižkou (1420–1424)		196	
Neochvějný postoj v těžkých dobách (1424–1433)		198	
Obležení města husity (1433–1434)	203		
Osvobození města, konec válek a jejich výsledky (1434–1436)			206
<hr/>			
Politický vývoj 1437–1526	<i>Eduard Maur</i>	211	
<hr/>			
<i>Semper fidelis</i> – Plzeň za bezvládní a za dvojkráloví			212
Plzeň za vlády Jagellonců	224		
<hr/>			
Hospodářský a urbanistický vývoj 1437–1526	<i>Marie Malivánková Wasková</i>		237
<hr/>			
Dluhy, subvence a svépomoc	238		
Zádušní majetek ve správě města	241		
Základy městského panství a režijního podnikání		246	
Zdroje obživy obyvatelstva	254		
Obraz pozdně středověké Plzně	256		
<hr/>			
Středověké výtvarné umění	265		
<hr/>			
Architektura	<i>Jiří Kuthan</i>	267	
<hr/>			
Kostely ve Starém Plzenci	268		
Kostel sv. Jiří v Doubravce	271		
Kostel sv. Bartoloměje uprostřed nového města		272	
Klášter minoritů s kostelem Nanebevzetí Panny Marie			276

Kláster dominikánů s kostelem sv. Ducha		277	
Kostel Věch svatých	278		
Kostel sv. Mikuláše	279		
Kostel sv. Petra a Pavla v Liticích		279	
Hrad Radyně	280		
Plzeňsko – pilíř královské moci		281	
Město Plzeň od husitských válek do nástupu renesance		281	
<hr/>			
Sochařství a malířství	<i>Petr Jindra</i>	289	
<hr/>			
Idea královského města v městské pečeti		290	
Slohová orientace umělecké produkce během středověku			294
Organizace umělecké řemeslné činnosti		295	
Umění a náboženský život města		299	
Doklady o nedochovaných uměleckých dílech			305
Nejstarší dochovaná díla		309	
Madony kolem roku 1350		313	
<i>Plzeňská Madona</i> a její kultické varianty v kostelech dominikánů a minoritů			314
Významné práce 15. století		320	
Norimberský import na počátku 16. století a vliv norimberské produkce			329
Vliv podunajské školy		333	
Program výzdoby františkánského kláštera po jeho převzetí františkány-observanty			336
<hr/>			
Knižní malířství	<i>Hana Hlaváčková</i>	345	
<hr/>			
Misály chrámu sv. Bartoloměje v Plzni		347	
Plzeňské hudební rukopisy		351	
Bible		354	
Rukopisy mimoplzeňské provenience uložené v Plzni			355
<hr/>			
Umělecké řemeslo	<i>Jan Mergl</i>	357	
<hr/>			
Mincování	<i>Miroslav Hus</i>	365	
<hr/>			
Mincovny ve Staré Plzni		366	
Mincovny v Nové Plzni		370	
<hr/>			
Hudba ve středověké Plzni	<i>Vít Aschenbrenner</i>	375	
<hr/>			
Hudební kultura Staré Plzně		376	
Hudební kultura Nové Plzně		377	
<hr/>			
Politický vývoj 1526–1618	<i>Jaroslav Douša</i>	381	
<hr/>			
Plzeň v letech 1526–1546		382	
Plzeň v letech 1546–1547		384	

Městská správa 1526–1618	387		
Předběllohorská protireformace v Plzni	390		
Ferdinand Tyrolský v Plzni 1554–1555	394		
Rudolf II. a Plzeň	395		
Plzeň v desetiletích před českým stavovským povstáním	397		
Závěrem	402		
<hr/>			
Hospodářský a urbanistický vývoj 1526–1618		<i>Marie Malivánková Wasková</i>	407
<hr/>			
Století blahobytu	408		
Obraz předběllohorské Plzně	415		
<hr/>			
Výtvarné umění renesance	421		
<hr/>			
Architektura	<i>Irena Bukačová</i>		423
<hr/>			
Radnice	426		
Renesanční škola	431		
Renesanční domy v Plzni	431		
Portály	434		
Dispozice domů	443		
Renesanční úpravy sakrálních staveb v Plzni			444
Osudy fortifikací	448		
<hr/>			
Sochařství a malířství	<i>Irena Bukačová</i>		451
<hr/>			
Umělecké řemeslo	<i>Jan Mergl</i>		457
<hr/>			
Literární vývoj do stavovského povstání		<i>Viktor Viktora</i>	465
<hr/>			
Plzeňská literatura a základní přehled jejího studia			466
Předhusitské období	467		
Husitství a jeho dozvuky	467		
Humanismus v Plzni	470		
<hr/>			
Hudba renesanční Plzně	<i>Vít Aschenbrenner</i>		491
<hr/>			
Husitské války	492		
Hudební život pohusitské Plzně	492		
<hr/>			
Politický vývoj 1618–1648	<i>Oldřich Kortus</i>		499
<hr/>			
Dobytí a obsazení Plzně Petrem Arnoštem hrabětem z Mansfeldu (1618–1621)			502
Následky okupace: chudoba a dluhy	511		

Saské a švédské nebezpečí – město jako zázemí císařské armády		517
Hospodářský a urbanistický vývoj 1618–1648	<i>Marie Malivánková Wasková</i>	537
<hr/>		
Ekonomické následky politiky věrnosti		538
Plzeňské panství za války	542	
Zdroje obživy obyvatelstva za války	544	
Obraz Plzně za války	544	
Politický vývoj 1648–1788	<i>Eduard Maur</i>	551
<hr/>		
Sto let bez válek	552	
Plzeň za válek a za reforem osvěcenského absolutismu		558
Hospodářský a urbanistický vývoj 1648–1788	<i>Marie Malivánková Wasková</i>	569
<hr/>		
Sanace ekonomiky města	570	
Zdroje obživy obyvatelstva	572	
Nový rozvoj obecního podnikání a majetku	575	
Městská správa a pokusy o její reorganizaci	582	
Státní snahy o posílení ekonomiky	590	
Proměny města ve druhé polovině 17. a v průběhu 18. století		594
Výtvarné umění baroka	611	
<hr/>		
Architektura	<i>Jakub Bachtík</i>	613
<hr/>		
Konec 17. století a první barokní motivy v plzeňské architektuře		614
Éra Jakuba Augustona, tvůrce plzeňského baroka	616	
Matěj Ondřej Kondel a epigoni Jakuba Augustona	627	
Antonín Barth, architekt pozdního baroka v Plzni	630	
Barokní klasicismus Šimona Schella – epilog plzeňské architektury 18. století		637
Sochařství	<i>Terezie Šiková</i>	641
<hr/>		
Sochařství raného baroka do roku 1700	642	
Sochařství vrcholného baroka	646	
Sochař Lazar Widemann a plzeňská pozdně barokní plastika		648
Malířství	<i>Irena Bukačová</i>	659
<hr/>		
Nástěnná malba	662	
Závěsné malířství	673	
Oltářní malířství	675	
Organizace a život plzeňských malířů	684	
František Julius Lux, plzeňský malíř	687	

Umělecké řemeslo *Jan Mergl* 691

Medailérství *Miroslav Hus* 699

Literatura v období protireformace *Viktor Viktora* 703

Hudba v Plzni 17. a 18. století *Vít Aschenbrenner* 713

.....

Obrazová příloha 721

Rekonstrukční mapy *Václav Čada, Jakub Krček, Milan Metlička, Radek Široký* 765

Seznam citovaných pramenů a literatury 777

Vydané prameny a primární literatura 778

Nevydané prameny 781

Literatura 785

Internetové zdroje 816

Seznam použitých zkratk 816

Seznam vyobrazení 819

Rejstříky 835

Zeměpisný rejstřík 836

Jmenný rejstřík 847

Věcný rejstřík 863

O autorech 879
